

- [Umaci i prelievi](#)
  - [Jela s dipovima](#)
  - [Saladni prelievi](#)
  - [Umaci](#)
- [Zamrca](#)
  - [Kiselo](#)
  - [Slatko](#)

- [Horoskop](#)
- [Vodič](#)

Pretraži portal Dugo Selo...

IZRADA I ODRŽAVANJE INTERNET STRANICA

digitalni marketing

80% VAŠIH KLIJENATA SVOJU ODLUKU O VAMA DONOSI ONLINE

60% TROŠKOVA FINANCIRANO KROZ VAUČERE ZA DIGITALIZACIJU

•

Povijest tkana jedno stoljeće: Izabrane teme iz povijesti esperantskog pokreta - zaštićenog kulturnog dobra Republike Hrvatske (6)

[dugoselo.info/Vijesti - Hrvatska Kultura](http://dugoselo.info/Vijesti-Hrvatska-Kultura)

DugoSelo.INFO News Portal 25.10.2023.

Pjesme i proza teologa i pjesnika Ivana Goluba na esperantu

„Ivan Golub, 1939-2018, Prijatelj Božji“. Ovo su riječi uklesane na jednostavnoj nadgrobnoj ploči svećenika, teologa, sveučilišnog profesora emeritusa, povjesničara kulture, pjesnika, čovjeka koji je prijateljevao s Bogom i ljudima.

Ivan Golub preminuo je na današnji dan, 25. listopada 2018. godine, a sahranjen je na Mirogoju 30. listopada.

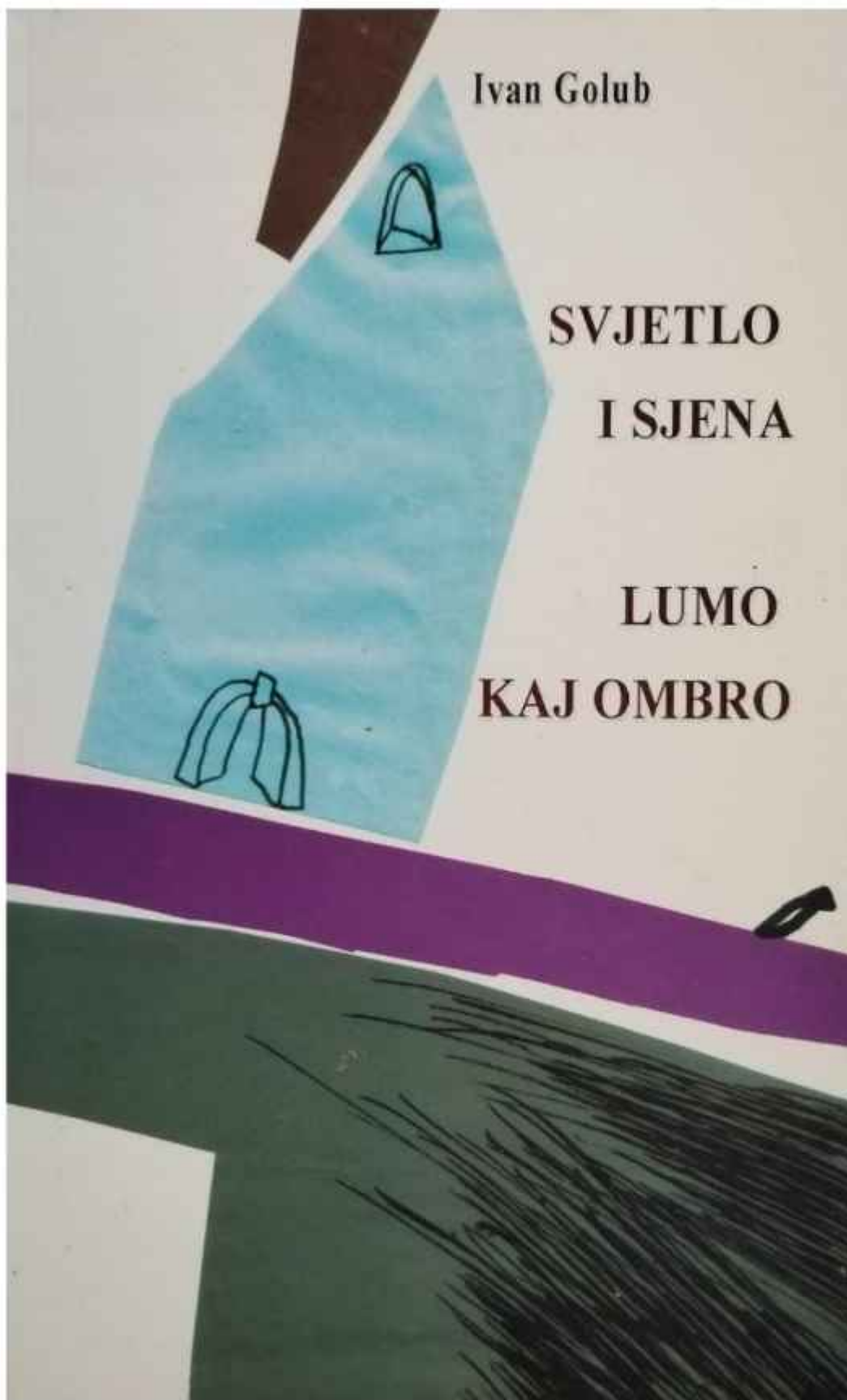
Ovaj sin Podravine, rođen je 21. lipnja 1930. u Kalinovcu kao petnaesto i najmlađe dijete Luke i Bare Golub. Osnovnu školu polazi u rodnome mjestu, Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu gdje 1950. godine maturira. Potom upisuje studij filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, a kasnije i teologije. Za svećenika je zaređen 29. lipnja

1957. u zagrebačkoj katedrali polaganjem ruku nadbiskupa zagrebačkoga Franje Šepera. Nakon nekoliko godina pastoralnoga rada na župama (Posavski Bregi, Dubravčak, Krapina, Zagreb), 1961. odlazi u Rim gdje je na Papinskom sveučilištu Gregorijani 1963. doktorirao disertacijom o ekleziologiji Jurja Križanića „De mente ecclesiologica Georgii Križanić“, a godinu dana kasnije na Papinskom biblijskom institutu postiže akademski stupanj licencijata biblijskih znanosti. Po povratku u domovinu, od akademske godine 1964./65., pa do umirovljenja 2000. predaje na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na KBF-u je vršio i razne dužnosti (pročelnik Katedre

fundamentalne teologije, pročelnik Katedre za ekumensku teologiju, predsjednik Instituta za ekumensku teologiju i dijalog „Juraj Križanić“, pročelnik Odjela za križanaki istok istog Instituta. Od 1984./85. bio je pozvani profesor Papinskog orijentalnog instituta u Rimu (kolegiji iz područja povijesti istočne teologije i ekumenizma). Od 1992. do 1997. član je Međunarodne teološke komisije u Vatikanu. Bio je član i više udruga, kao i dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Austrijske akademije znanosti, član stranac Talijanske književne akademije Arkadije, Papinske akademije Tiberine u Rimu. Dobitnik je odličja Hrvatske Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića za književnost i odličja Republike Hrvatske Reda

Danice Hrvatske s likom Ruđera Boškovića za znanost, kao i više domaćih i inozemnih nagrada za književno stvaralaštvo. Autor je stotinjak knjiga, mnoštva članaka, rasprava i eseja objavljenih u domaćim i inozemnim časopisima, kao i nekoliko televizijskih scenarija u Jurju Križaniću, te Vječnom gradu – Rimu. Znanstvena djela, kao i izbor iz Golubova književnog stvaralaštva preveden je na latinski, češki, engleski, esperanto, francuski, korejski, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, ruski, slovenski, španjolski i talijanski jezik.

U gimnazijskim danima, Golub počinje pratiti esperantska katolička glasila (Espero Katolika, 'Vojo, Vero, Vivo'), no životni putovi ga odvede u drugom smjeru. Ali ipak, posljednjih petnaestak godina svoga života ponovno se našao u esperantskom okruženju za kojeg su ga vezale lijepe uspomene iz mladosti. Stoga i ne čudi, da je rado prihvatio prijedlog Hrvatskog esperantskog saveza da se na esperantu objavi izbor iz njegovog književnog stvaralaštva. Marno je prebiraio po zbirkama, ali i neobjavljenim rukopisima, te je u studenom 2009. godine uz potporu Ministarstva kulture RH, Hrvatski esperantski savez objavio dvojezično izdanje naslovljeno „Svjetlo i sjena: Izabrane pjesme i proza“ / „Lumo kaj ombro: Elektitaj poemoj kaj prozo“. Knjigu su prevele Marija Belošević, Lucija Borčić i Zora Heide, a ilustrirao Marijan Glavnik, ak. kipar.

Naslovnica zbirke "Svjetlo i sjena: Izabrane pjesme i proza" / „Lumo kaj ombro: Elektitaj poemaj kaj prozo“

U uvodnoj riječi, mons. Vlado Košić, sisački biskup je zapisao „Tajna u ovom pjesničkom opusu otkriva se u slutnji, ne u očitosti. Sav Golub, ili bolje: njegova tajna, je u slutnji. A ta je slutnja dodiriva u čuđenju, u djetinjem divljenju pred onim što je darovano, kako pjesniku osobno tako i ukupnoj zbilji u kojoj se on kreće, živi, djeluje. Sve progovara, i kiša, i sunce, i zvijezde, i ptice, i list, i paz, i i i. Sve. Možda to pomalo nalikuje bajkovitom svijetu, ali taj se svijet može dodirnuti osjetilom koje pjesnik rabi, a to je vjera.... Ukorijenjenost u zavičaj, pozornost poklonjena zemlji, malenosti – za Klovića autor reče da je bio 'maximus in minimis – najveći u najmanjemu', ali to se s pravom smije reći i za Goluba, zarim sluh poklonjen prošlosti – za Goluba su oni koji su umrli, samo otikli, da bi se – često upravo na njegov zov i poziv – ponovno vratili, kao npr. Križanić, njegov Jurko, koji je za nj živ, budući da je osobno usvojio njegove životne poruke, njegove ideale... To su Golubove značajke. On pristupa čovjeku da bi prepoznao u njemu prijatelja i da bi mu poklonio svoje prijateljstvo, budući da vjeruje riječi sv. Augustina 'nemo cognoscitur nisi per amicitiam – nikoga se ne poznaje osim po prijateljstvu'. ... Ova je zbirka dobar put i u teologiju i u molitvu“ (Usp. str. 4-9).

Izdanje započinje poemom „Trinastti učenic“ / „Dekrtia disciplo“ koja je doživjela više prijevoda i objavljena kao zasebno izdanje. U drugom djelu knjige naslovljenom „Sputnik u Emaus“ / „Kurvojačavito al Emaus“ nalazimo više kraćih proznih radova i pjesama. Posebno valja istaknuti pjesmu „Moj papa“ / „Mia pačjo“ i „Moja mama“ / „Mia panjo“ u kojima opisuje roditelje na svom kalinovečkom govoru koji je upravo od njih naučio. Zanimljiva je i jedan dvostih „Nema mira“ / „Pac' ne regos“:

*nema mira među maslinama,
dok ne bude mira među golubovima.*

*pac' ne regos inter olivarboj,
antaŭ ol pac' skregos inter la kolomboj.*

Iz Golubova pera izašla se i zadriženost svame oko njega, i njegovim postojanjem. Pa tako uz datum svoga rođenja, ujedno i prva dan ljeta je zapisao:

*Kako mi je Bog dobar!
Prvi dan života
Koji mi je dao
Bio je najdulji dan!*

*Dio vere bonvolas min!
La unua tago de la vivo
Kiun li donis al mi
Estis la plej longa tago!*

U njegovom pjesništvu nezaobilazna je tema ljubav prema rodnom kraju i domovini, pa tako čitamo retke:

*Zapali zvijezdu i moli
Za oči ugasile za domovinu.
I za neprijatelje moli
Kako nas je riješju i primjerom naučio Učitelj!
Zapali zvijezdu, majko!*

*Bruligu kandelon kaj preĝu
Por la okuloj estingitaj por la patrio.
Kaj por malamikoj vi preĝu
Kiel per vortoj kaj ekzemplo nin instruis la Majstro!
Bruligu kandelon, patrio!*

Treći dio knjige naslovljen je „Molitvenik pjesnika“/“Preĝlibro de la poeto“, i s pravom možemo reći, da bi se tih četrdesetak pjesama moglo objaviti kao zasebno izdanje, ustimi kao ne samo „pjesnikov“ molitvenik.

Posljednji dio knjige nosi naslov „Svjetlo i sjena“/“Lumo kaj ombro“. Mnogi koji su ga poznavali, znaju kako se često znao šaliti na račun svoga prezimena, a 'golub' je našao mjesto i u njegovim pjesma. Tako pretposljednja pjesma u zbirci glasi:

*Kad zaklopim oči
Ne činite od mene zveca
kad zaklopim oči
Ne bruite sjene s mojega puta
i ne gasite svjetla na stazi.
Recite sa mnom:
(Pro)letio je golub
sa svjetlom na tlima.
Ne pravite od mene zveca
ni od zvijezda sunca.*

*Ferminte la okulojn
Ne faru el mi sanktulon
kiam mi fermas la okulojn.
Ne viŝu la ombrojn de sur mia vojo
kaj ne estingu la lumojn sur la pado.
Diru kun mi:
(Preter)flugis kolombo
kun lumo en la flugiloj
kaj kun ombro surgrunde.
Ne faru el mi sanktulon
nek el steloj sunon.*

Zbirka završava pjesmom „Svjetlo i sjena“/“Lumo kaj ombro“:

*...i tako možda
kao plima i oseka
kao dan i noć
kao svjetlo i tama*

*I kao što se ne ljutim na noć
tako se ne onespokujem s nejasnoća
I kao što ne tražim vječni dan
tako ne plačem što se po gasila svjetla
I kao što ne bršim sjenu
tako ne odguravam pitanje*

*I tako živim s Bogom
Kao što živim s danom
Kao s noću
Kao sa svjetlom
Kao sa sjenom
Kao s valom*

*Oqjeven svjetloĉu
i ogrnut mrakom
Na vrhu vala
i na dnu ŝala*

*Otvoren svjetlu
i podatljiv ŝjenti*

*... kaj tiel eble
kiel fl uzo kaj malfl uzo
kiel tago kaj nokto
kiel lumo kaj mallumo*

*Kaj ŝankiel mi ne koleras kontraŭ nokto
ŝantiel mi ne maltrankviligas pro neklarecoj
Kaj ŝankiel mi ne serĉas la eternan tagon
ŝantiel mi ne ploras pro la estingitaj lumoj
Kaj ŝankiel mi ne forviŝas la ombrojn
ŝantiel mi ne forpuŝas la demandojn*

*Kaj tiel mi vivas kun la Dio
Ŝankiel mi vivas kun la tago
kiel kun la nokto
kiel kun la lumo
kiel kun la ombro
kiel kun la ondo
vestita de lumo
kaj ĉirkaŭita de mallumo
Pinte de la ondo
kaj funde de la strando*

*Malfermita al lumo
kaj inklina al ombro*

Spomenuta zbirka danas se nalazi na policama esperantskih knjižnica kao pojedinaца diljem svijeta. Dva tjedna nakon Golubove smrti, u prigodi Memorijala Lucije Borkić (koja je i sama prevađala na esperanto njegove pjesme) poseban je program bio posvećen upravo njegovom pjesničkom stvaralaštvu. Pjesme su čitane na hrvatskom, engleskom, talijanskom, španjolskom, njemačkom, ruskom, portugalskom, slovenskom, a jedna je baš za tu prigodu s esperanta prevedena na korejski.

Nadgrobní spomenik Ivana Goluba

I ovim tekstom želimo se danas, na petu godišnjicu smrti prisjetiti traga koji je ovaj *Prijatelj Božjeg i prijatelj čovjeka* ostavio u zapisanoj riječi.

Napisala: Marija Belošević

Foto: Marija Belošević

Tekst objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Prvi puta objavljeno na dugoselo.info